

פעמים

מוסף 1

אירופה ממרוקו:
הפרוטוקולים של הנהגת
קהילת יהודי טנג'יר (החונטה)
1864-1860

אביעד מורנו

על העטיפה: פנורמה של טנג'יר, מרוקו, 1880,
צילום: האחים לוי, תצלום באדיבות אוסף הירשדהאן,
בריסל

יוצא לאור על ידי: מכון בן־צבי של יד יצחק בן־צבי
והאוניברסיטה העברית בירושלים; משרד החינוך,
המזכירות הפדגוגית - המרכז לשילוב מורשת יהדות המזרח

מערכת מוסף פעמים:
אבריאל בר־לב, מאיר מ' בר־אשר, יהודית לובנשטיין־ויצטום,
יואל מרציאנו, יאיר עדיאל, מנשה ענזי, מרים פרנקל

עריכת הלשון: ורדה לנרד
תפישה גרפית של 'פעמים': נעם שכטר
התאמה ל'מוסף פעמים': יהודה חופשי
הגהה: דפנה לביא
סדר עימוד והדפסה: ארט פלוס

ISSN: 0334-4088
© כל הזכויות שמורות למכון בן־צבי
הודפס בירושלים תשע"ה - 2015

המערכת והמנהלה:
מכון בן־צבי, רח' אבן גבירול 14, ת"ד 7660, ירושלים 91076
טל': 02-5398844 פקס: 02-5612329
דואר אלקטרוני peamim@ybz.org.il

פעמים מוסף 1

אירופה ממרוקו:
הפרוטוקולים של הנהגת
קהילת יהודי טנג'יר (החונטה)
1864-1860

אביעד מורנו

מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח

תוכן הענינים

7	פתח דבר
11	תעתיקים
13	מבוא
17	ספר הפרוטוקולים של החונטה
אירופה ומרוקו במאה התשע עשרה: הרקע	
23	ההיסטורי להתהוות החונטה
24	יחסי כוחות משתנים
27	אירופה ויהודי מרוקו
33	טנג'יר, מקום מפגש
36	סיכום תהליכי התמורה
ליברו די אקטאס די לה חונטה: החונטה	
38	מבעד לספרה
39	מעגלי הזהות של חברי החונטה
	מעגל הזהות הספרדית (39); מעגל הזהות
	המקומית: טנג'יר עיר הקונסוליות (43); מעגל
	הזהות המקומית: טנג'יר עיר שריפית (45);
	מעגל הזהות היהודית (46)
49	החונטה כארגון קהילתי ישן-חדש
	החונטה ואנשיה (50); חתירה לאבסולוטיזם
	פוליטי (52); חובה עליתנית (56); לגיטימציה
	שלטונית (60)
65	תפקידו של ספר הפרוטוקולים
	כלי שלטוני (65); כתיבתו ועריכתו של ספר
	הפרוטוקולים (67) סיכום תרומתו של ספר
	הפרוטוקולים להבנת תהליכי תמורה (71)

לחקות את מצבן הטוב של קהילות אחינו מאירופה:

- 75 **הבנייתה של הזיקה לאירופה**
- השיח על התועלת שבאירופה ועל חיוניותה
- 75 לרווחת הקהילה.
- ביטויי תמורה לשוניים (76); למען עתיד טוב יותר:
בריאות, חינוך והגירה (81); היענותה של אירופה
הפילנתרופית (87)
- 91 **משמעותה הפוליטית של הזיקה לאירופה**
- לגיטימציה שריפית בעידן של הגמוניה אירופית (91);
מחסומים תרבותיים ומשמעותם הפוליטית (95);
מתווכים ראויים (102) למה אירופה? (108)
- 110 סיכום ומסקנות
- 113 קיצורים ביבליוגרפיים
- 118 **תעתוק הסעיף השני בפרוטוקול הפתיחה** נספח א
- 119 **ניתוח עומק של הסעיף השני בפרוטוקול הפתיחה** נספח ב
- V תקציר
- III תוכן אנגלי